

Schriftelijke vragen: Onderwijsachterstanden

Datum: 26 februari 2024

Geacht college,

Kansengelijkheid begint bij een kansrijke start voor ieder kind. Daarvoor is het beste onderwijs voor alle kinderen in Haarlemmermeer nodig.

De gemeenteraad heeft op 25 januari 2024 samen met schoolbesturen van het primair en speciaal onderwijs gesproken. Hier is onder andere gesproken over onderwijsachterstanden en de behoefte aan financiële middelen, omdat het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) in 2022/2023 is afgelopen. Met het NPO kregen alle basisscholen een basisbedrag per leerling om achterstanden die als gevolg van corona zijn ontstaan te verhelpen. Scholen kunnen deze middelen tot 2024/2025 besteden, bijvoorbeeld aan (voor)lezen en schrijven.¹

Demissionair minister Paul wil met het masterplan basisvaardigheden structureel investeren in basisvaardigheden van leerlingen. De verwachting is dat vanaf 2026 alle scholen in het PO en VO structureel geld krijgen om de basisvaardigheden te verbeteren², maar tot die tijd wordt met subsidies gewerkt die moeten worden toegekend³. Bovendien staat het jaartal 2026 niet vast.

Gemeenten en scholen hebben een gezamenlijk doel om (taal)onderwijsachterstanden te voorkomen en te verhelpen en alle financiële middelen kunnen hierbij helpen. Er is sprake van een gezamenlijk beleidsdoel, namelijk beleidsdoel B van het programma maatschappelijke ontwikkeling: 'onze jonge inwoners ronden een opleiding af die past bij hun mogelijkheden en ontwikkelen maximaal hun talent'.

Gemeenten krijgen bovendien financiële middelen van het rijk om goed onderwijsachterstandenbeleid te voeren. Hiermee wordt onder meer voor- en vroegschoolse educatie (VVE) gefinancierd, waarbij kinderen spelenderwijs leren en met speciaal ontwikkelde programma's achterstanden in taal of de brede cognitieve ontwikkeling worden verholpen. Deze kinderen krijgen hierdoor een betere start op de basisschool. In de Najaarsrapportage 2023 staat dat rekening is gehouden met de instroom van een verhoogd aantal doelgroepeuters dat deelneemt aan de VVE (p. 15). De gemeente heeft hier budget voor geraamd, maar omdat deze verhoogde instroom niet is gerealiseerd is het budget vrijgevalen. D66 heeft tijdens de behandeling van de Najaarsrapportage 2023 zijn zorgen geuit over het niet inzetten van deze middelen. Wat D66 betreft vraagt de aanpak van (taal)onderwijsachterstanden bij alle doelgroepen om structurele aandacht omdat dit de kansengelijkheid onder Haarlemmermeerse kinderen vergroot.

D66 stelt daarom graag een aantal vragen:

1. In hoeverre er is voorgesorteerd op afloop van de NPO-middelen?
2. Hoeveel Haarlemmermeerse scholen hebben de subsidie masterplan basisvaardigheden aangevraagd en hoeveel scholen hebben deze subsidie toegekend gekregen?
3. Waarom is er niet gekozen om het vrijgevalen budget voor peuters dat deelneemt aan de VVE in te zetten om onderwijsachterstanden te voorkomen en te verhelpen?
4. Indien er gelijke belangen gediend worden, maar bij net een andere doelgroep, hoe zorgt het college er dan voor dat deze middelen in elk geval bijdragen aan het onderliggende beleidsdoel?

Met hartelijke groet,

Demi van der Veldt

D66 Haarlemmermeer

1. <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2022/02/25/extra-ondersteuning-voor-leerlingen-met-twee-jaar-verlengd>
2. <https://open.overheid.nl/documenten/dpc-2f7f38021173792d8f3de24e392a0f34935bd634/pdf>
3. Landelijk hebben bij de subsidieronde in 2023 5.327 scholen subsidie aangevraagd, waarvan bij 2.205 scholen de subsidie is toegekend. Scholen met een oordeel 'zeer zwak' of 'onvoldoende' van de Inspectie van het Onderwijs kregen voorrang.